

Mostrari d'actituds deslleials

Víctor Alexandre, **Senyor President (Carta oberta)**, Edicions Proa, Barcelona 2003.

El periodista i escriptor Víctor Alexandre ha publicat un nou llibre valent, on no es mossega la llengua a l'hora de retreure les actituds febles i acovardides dels nostres dirigents, en particular, i del conjunt dels catalans, en general. Passa revista, per tant, a les actituds deslleials –envers els interessos i la llengua de Catalunya– dels homes que han menat el govern del nostre país d'ençà que foren restaurades les institucions democràtiques i que, fins al moment de la publicació del llibre, són Josep Tarradellas i Jordi Pujol, fàcilment identificables en diversos fragments del text. Però, tal com diu l'autor en el pròleg, aquest president és també una metàfora de nosaltres mateixos, dels catalans; per això fa també un repàs de les discriminacions i deslleialtats lingüístiques que es cometien quotidianament al carrer i en els àmbits més diversos de la nostra societat.

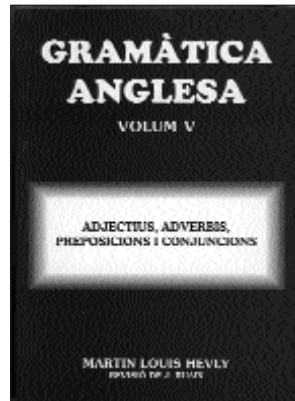
La llista de retrats és llarga i constitueix un mostrari de claudicacions de tot tipus: l'acceptació d'algunes premisses i renúncies imposades per Espanya en el moment de redactar l'Estatut; l'obstinació a modernitzar i catala-

nitzar Espanya a costa de fer que el nostre país s'empobreixi i s'espanyolitzi; el suport al Pla Hidrològic Nacional i al ridícul afer de l'illa de Perejil; el fet de desentendre's i no ocupar-se com cal de les seleccions esportives catalanes; l'abús dels peatges; el fet d'haver demanat perdó a Espanya tantes vegades i per motius molt peregrins; les contínues mostres de manca d'autoestima nacional; l'esforç d'alguns catalans per semblar espanyols; el conformisme lingüístic respecte a la imposició de la llengua espanyola i al bilingüisme d'un sol sentit... Tots aquests retrats –i molts d'altres– apareixen plenament raonats amb arguments sòlids, explicats d'una manera àmplia i entenedora, i, malgrat que Alexandre parli sempre des del respecte, tant envers la figura institucional del president de Catalunya com envers les dues persones que han ostentat aquest càrrec en l'època postfranquista, no pot evitar de mostrar la perplexitat i el desconcert que li desparquen tantes mostres de pobresa d'esperit i de manca d'autoritat moral del nostre màxim dirigent.

Aquest és un llibre extens en continguts, malgrat la seva brevetat, que ens resulta útil per a fornir-nos d'argumentacions i assabentar-nos d'actituds que ens sorprenen negativament (per exemple, que el president fa conferències en espanyol a Esade o que la Universitat Oberta de Catalunya es canvia el nom per esborrar el vestigi de catalanitat quan es presenta en territoris hispanoparlants...). És un seguit de denúncies sense pèls a la llengua, una crítica coratjosa dels fets i els personatges del passat recent, però és també una petició, una advertència als del futur immediat –que ja ha començat a fer-se present– i al que encara ens és llunyà, per tal que es comportin d'una manera valenta i encomanin coratge a la població. La reflexió i el canvi d'actituds de tots plegats és, doncs, l'objectiu d'aquest nou llibre de Víctor Alexandre. ←

ANNA PORQUET I BOTEY

Gramàtica anglesa

Martin Louis Hevly, **Gramàtica anglesa (vol. V)**, Ed. J. Ruaix, Moià 2003.

El llibre que presentem avui és el cinquè i darrer volum del manual de gramàtica anglesa que ens ha posat a l'abast l'Editorial J. Ruaix, gràcies al professor Martin Louis Hevly, natural de la ciutat de Seattle, als Estats Units d'Amèrica, però que parla perfectament el català i ja fa anys que viu al nostre país, dedicat a l'ensenyament de l'anglès.

El primer (1995) és dedicat íntegrament a la fonètica i l'ortografia anglesa; el segon (1997) i el tercer (1999) tracten els verbs d'una manera exhaustiva; el quart (2001) descriu el funcionament dels noms i els pronoms, i aquest cinquè s'ocupa dels adjectius, els adverbis, les preposicions i les conjuncions. Ja es pot deduir, doncs, de l'estructuració temàtica de cada un dels volums que l'autor se serveix bàsicament de la gramàtica tradicional, la qual, si bé exigeix del lector un cert coneixement de la llengua, facilita extraordinàriament la comprensió del llibre.

És molt remarcable un aspecte no gaire freqüent, per no dir gens, en els mètodes d'anglès i en els manuals d'aquest tipus: Hevly fa servir la traducció, un mètode que ha estat anatematitzat manta vegada per les darreres teories pedagògiques de l'ensenyament d'idiomes, perquè suposadament la llengua pròpia interfereix en l'aprenentatge de l'altra. A parer meu, però, la traducció és un

exercici que, si s'alterna convenientment amb altres activitats, resulta utilíssim, perquè actua com una mena d'àncora per a l'estudiant, que pot fer servir la llengua pròpia com a referent i com a eina de comprensió i fixació de les estructures, de la qual vol aprendre; una característica, doncs, que representa un valor afegit a una gramàtica ja per ella mateixa elaborada amb rigor i criteri.

L'obra, que ara ja podem consultar íntegrament, escrita i concebuda en català, va adreçada bàsicament als parlants de la nostra llengua. Això en fa una peça única en el seu gènere i, no cal dir-ho, extremament valuosa per la contribució que representa a la normalització lingüística del nostre país, que per primera vegada disposa d'una obra tan extensa en llengua pròpia. No podíem esperar menys del nostre reconegut gramàtic Josep Ruaix, editor de tots cinc volums, que ja ens té acostumats a les seves constants aportacions, sempre en la mateixa direcció de contribuir a reforçar i mantenir viva la llengua catalana. Sens dubte, aquests cinc volums ofereixen als catalans una eina i una raó més per a no canviar de llengua innecessàriament quan ens vulguem endinsar en la llengua de Shakespeare.

Una de les característiques que fan d'aquesta obra una eina eminentment pràctica per als qui tenim com a llengua primera la catalana és el fet que l'autor, gràcies al seu profund coneixement del nostre idioma, parteix dels problemes que pot tenir un parlant català a l'hora d'expressar-se en anglès i li estalvia haver-se de situar en la mentalitat anglosaxona. Això es palesa no sols en els exemples que fa servir, sinó sobretot en el tractament dels diferents continguts, la disposició de les idees, la manera d'acostar-s'hi i de desenvolupar-les. Val a dir que tots cinc volums destil·len rigor, voluntat didàctica i màxima claredat en les exposicions.

Hem trigat gairebé deu anys a poder gaudir íntegrament d'aquesta extensa obra, però no cal dubtar que ha estat una espera a bastament gratificant en vista del producte obtingut: un manual pràctic, clar i exhaustiu que no pot ser absent de la prestatgeria de cap catalanoparlant que hagi de fer servir l'anglès en alguna circumstància de la seva vida. ←

JORDI SEDÓ